

**СТАНОВИЩЕ
за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“**

**Становището е изготвено на основание заповед 49 от 20.01.2023 г. на
ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов за утвърждаване състав на
научно жури**

Изготвил становището: доц. д.н. Любомир Димитров Любенов,
Русенски университет „Ангел Кънчев“, гр. Русе

Автор на дисертационния труд: Ана Борисова Иванова

Тема на дисертационния труд: Модели за финансиране на
здравеопазването: ограничения и възможности

I. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд се състои от общо 191 страници със списък на съкращенията, въведение, три глави, заключение, библиография и приложения. Той съдържа 50 фигури и 7 таблици. Списъкът на литературните източници се състои от 101 заглавия - част от тях са на латиница (над 20%), а друга част на кирилица, вкл. нормативни документи и електронни източници. Правилното формулиране на обекта и предмета на изследване, изследователската теза, целта и изследователските задачи и хипотези на дисертацията, както и нейната структура способстват анализът по темата на дисертацията.

**II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния
труд**

Безспорно избраната тема на дисертацията и резултатите от представения дисертационен труд обуславят добре аргументирана

актуалност и значимост на изследваните модели за финансиране на здравеопазването на национално и регионално равнище. Положителните резултати от изследването обуславят принципното одобрение като притежаващо необходимите качества на дисертация за получаване на образователна и научна степен „доктор”, както и съответствие между тема и съдържание. Авторефератът отразява в обобщен вид основните резултати от изследването и дава необходимата представа за теоретичните и приложните постижения на автора.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Детайлното запознаване с дисертацията позволява формулирането на конкретни положителни резултати, най-важните от които са:

- посочени са основните характеристики на моделите на финансиране в световен план. Аргументирани са положителните характеристики на всеки един модел и неговия обхват на приложение в различните държави, съобразно регионалната специфика, степента на развитие на пазарите и др.
- осъществено е анкетно проучване на три основни групи – управители на лечебни заведения, лекари и пациенти, с изводи на вербално-графични модели в частта за лечебните заведения и за пациентите.
- проведен е регресионно-корелационен анализ на зависимостта на здравноосигурителните плащания от приходите и трансферите в НЗОК, разкриващ наличието на значима корелация между тях.
- осъществено е емпирично изследване на данни от финансови отчети на селектирани лечебни заведения от Северозападния район за планиране, което потвърждава наличието на значителни диспропорции както по отношение на географско разположение, така и по отношение на собственост и финансов резултат в обществения и частния сектор.

- посочена е необходимостта от цялостна реформа в сектора с цел повишаване ефективността на финансовите потоци в здравеопазването и постигане на социален резултат – по-добро здраве за всички и позитивен икономически ефект.

IV. Въпроси по дисертационния труд

Постигнатите резултати със своите характеристики, конкретност и синтез провокират изводи, но и въпроси:

- каква би следвало да бъде минималната извадка за целите на проведеното анкетно проучване във всяка една от трите групи, при нормален закон на разпределение на вероятностите?
- освен от финансови показатели, количеството и качеството на здравните услуги, зависи ли и от нефинансови показатели, и ако е така, кои са те?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Посочените положителни резултати от дисертацията на Ана Борисова Иванова на тема „Модели за финансиране на здравеопазването: ограничения и възможности“, както и преизпълнението на националните изисквания по брой точки, дават достатъчно основание за обща положителна оценка на научния потенциал и възможности за изследователска дейност. Това ми позволява да гласувам положително за присъждане на Ана Иванова на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8 „Икономика“, докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (Финанси)“.

Дата: 10.02.2023 год.

Изготвил становището: .....

(доц. д.н. Л. Любенов)